

Szerkesztőség és kiadóhivatal
hová a lapba szánt kéziratok
— reklamációk és —
előfizetési pénzek küldendők
— Maros-Vásárhely —
Szentgyörgy utca 9. szám.
— ev. ref. lelkészi lakás. —

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
ev. ref. lelkész.
TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:
Az Erdélyi Ref. Fgyházkerület
„Egyházi Ertekezlete“

Megjelenik:
minden vasárnap egy iven.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre . . . 4 kor. Negyedévre 1 kor.
Fél évre . . . 2 kor. Egy szám ára 10 fill.

Megkondult harangok.*)

— Irta: Tóth László ny.-karácsonyfalvi lelkész.

Igen tisztelt Ertekezlet! Kedves atyámfiai! Mily lelki öröm hatná át az én szívemet, ha általános érdekű és tanulságos felolvasással tölthetném be mai közgyűlésünk tárgysorozatának reám váró pontját. Megvallom, nem kis gondot okozott a kiválasztandó tárgy, melynek kidolgozásával, a magam elé szabott feltételeknek legalább megközelíthetőleg megfelelhessenek. Az alapeszme keresése közben segítségemre jött egy értékes munka, egy kedves könyv, melynek írója nem is „belső ember“ s talán nem is hitsorsosunk, de belső a hatás, mit rám gyakorolt s kálvinista a vonás, mely szelleméből szól. Annyi bizonyos, hogy nagynevű írónk, kitűnő humoristánk: *Rákosi Viktor* remek munkát végzett, mikor az „*Elnémult harangok*“-at megírta

A humor csillan meg mindjárt a regény bevezető részében, hol két székely fiúnak, Simándi Pál és Puskás Gábor erdélyi ref. theologusoknak utrechti utazását írja le. Utközben sok népes városban fordulnak meg, többek közt Bécsben is. Puskásnak göbé büszkesége föllázad

a gondolat ellen, hogy egy városban több német lakjék, mint a mennyi székely a világon van s az a sok német még csak nem is tudja, hogy székely egyáltalában van a világon, pedig a legműveltebb nációnak tartja magát. Ha az Uristen mégegyszer teremtené az emberiséget, bizonyára magyart teremtene legtöbbet. Simándi valami szomorú mosolylyal hallgatta társa fecségését; ő valamivel magasabbra emelkedett és messzebbre látott. „Hadd el Gábor, hisz te is csak olyan vagy, mint ezek a németek. Te is épp' oly fűszke vagy Damjanicsra, Bem apóra, Gábor Árcnra, Gál Sándorra, mint ők a maguk hőseire és vértanúira. Te is azt hiszed, hogy a te hazád a világ közepe, ne haragudjál a németekre“. „De mikor olyan szemtelenül sokan vannak. Levegőt sem hagynak az embernek. Megfulladok ebben az országban“. „Nyisd ki az ablakot“ felelt egyszerűen Simándi.

Ezekből eléggé látható a kezdet humoros volta, de ami azután következik, az a küzdelmeknek, csalódásoknak, szenvedéseknek egész sorozata ifjainkra nézve. Simándit betegség veri le; egy Hamburg melletti üdülő helyen keres gyógyulást s az itteni kikötőből egy ismerős ének áhítatos hangja ragadja meg; inséges, jobb hazát kereső honfitársalnak egy csoportjával, Amerikába kivándorlókkal induló hajóból hallja

*) Felolvasatott Mezőkövesden a marosi egyházmegye, marosvásárhelyi fiok-körének 1906. aug. 11-én tartott közgyűlésén.

a XC-ik zsoltárt énekelni: „*Te benned biztunk eleitől fogva*“ . . . Szive elszorul e hangokon s zokogva suttogá: „hitem, hazám kiált hozzám. Veszendő népem, pusztuló hazám. Oh értelek, köszönöm Istenem az égi hangot. Világosság és melegség árad ránk keletről. Ott a mi hazánk. Ujra élek, van már célom, van már feladatom. Haza megyünk. Leszek a koldusok papja, az elhagyottak támasza, a szenvedők vigasztalója.“

A szépreményü és nagytehetségü ifjunak vágya teljesült, egy elhagyott, oláh vidéken pap lett, Magyar-Garabón, melynek templomát a híres Bod Péter építette. Idegen volt reá nézve minden, babona, tévelygés, vakhit tartotta fogva a népnek, hiveinek minden vágyait, egyháza csak névleg volt „Magyar“, de idegen szellem uralgott mindenütt.

Egy ember lett volna csak, aki őt megértette Zalathnai, de ez is kifáradva a meddő küzdelmekben s elmerengve a családi szomorú emlékeken, félrevonult; ő volt a funtinelli remete. Figyelmeztette is az ifju lelkészt; „Hallod fiam, eredj te vissza nagy Magyarországra, azok közé a boldog magyarok közé, akik odaát azt hiszik, hogy itt Erdélyben nincs semmi baj; akik nem hallják a dülledező végvárak le-leomló falának robaját. Mit akarsz te itt, fáj a szivem, hogy itt látlak; mit keres a pálma a jégsivatagon?“

Simándi kész volt a válaszszal: Mikor Pompejít kiásták, a város kapuja mellett találtak egy kővé vált római katonát. Egy közönséges, rosszul fizetett közkatonát. Odaállította a tisztje, hogy őrizze a kaput. A föld megrendült, a Vezuv elkezdett menydörögni. Lángoszlopok törtek elő kráteréből, a lakosság menekült. A katona ott maradt őrhelyén. Fekete füst terjedt el a földön, forró hamu esett az égből, a gyilkos forroságu láva sisteregve ömlött alá a hegyről. A katona ottmaradt őrhelyén. A láva elborított minden utcát és emelkedett. A nép egymást gázolva, sikoltozva menekült a katona mellett el, ki a városból. A katona a kapu falának támaszkodott, keményebben megmarkolta a kardját s nem mozdult onnan. Ott halt meg, a parancs, a köteletség oda szegezte; egyedül ő nem vesztette el a fejét az általános rémületben . . . Az a római katona — én vagyok.

Simándi, Krisztus hű vitéze, ott is maradt őrhelyén mindvégig, csakhogy e vég, nagy lelki küzdelem árán, korán következett be. Éjfél volt, az oláh templomban erős, vontatott kardal zendült föl, mely hirdette Krisztus föltámadását. Megkezdődött a mise, ott volt az egész község, a református kurátor is háznépével, az egész nép letérdelt s csöndes mormogással imádkozott, vagy nyers, érdes hangon énekelt. „Közben zászlókkal, keresztekkel, égő gyertyákkal megkerülték a templomot s a föltámadás ünnepi himnuszának hangjai betöltötték a völgyet s a komoran alátekintő bérczek tetejéig verődtek.

A magyar pap ott állott fenn az ő sötét temploma mellett, az összedőlt romokon, megdermedve bámult alá a győzelmi ünnepre, majdnem a szívverése is elállt, s mikor pirkadni kezdett kiterjesztette karjait s bele kiáltott a hasado hajnalba: „Légy áldott hatalmas Isten, ki megteremtéd a világosságot!“ S ezzel a torony alá rohant s egyszerre megszólalt a Bod Péter hatalmas szavú öreg harangja s vele a kisebbik harang. Végig kongott a völgyön s hosszú, mély zengése mintha zokogás volna. A pap huzta, szakadatlanul huzta. Homlokát elborította a verejték. És nem jött senki. A magyarok ott térdeltek a fatemplom körül és az oláh pap aranyos ruháját csokolgatták. Az öreg harang zokogott, a kisebbik harang sikoltozott. És nem jött senki. A pap erei kidagadtak, orrán megindult a vér, tenyerén a hust véresre tépték a kötelek. És nem jött senki. És egyszerre egyet roppant valami, a kötelek elszakadtak, a harangok ércznyelve egyet-kettőt kondított még, egy darabig rezgett még a hang, aztán vége . . .

A harangok elnémultak. A pap ott állt egy darab rothadt, véres kötéllel kezében, egyet lépett még, aztán összeesett s meghalt.

(Vége kőv)

Kronika.

Miért „fogoly“ a római pápa?

Ha naiv lélek az evangéliumokban keresné a pápaság alapját, sehogysem tudna ráakadni. Maga a katolikus egyház is csak körmönfont okoskodással képes ezt az intézményét magyarázni. A pápák műfogságát azonban már egyáltalában nem tudja sem észszerű, sem evangéliumi okokkal megértetni. Az

olasz királyság, az olasz egység megalkotása óta a pápák nem mozdulnak ki a Vatikánból, hogy ezzel az önkéntes foglyosdival szüntelen tiltakozzanak „a rablás„ ellen. Az evangélium sehol sem szól arról, hogy a pápának (mirő anachronizmus!) saját birodalmának kell lenni, Krisztus a szegénységet tartotta a keresztyén tökéleteség egyik feltételének és a híres hegyi beszédben nem áttalotta hirdetni: „Senki két urnak nem szolgálhat; mert vagy egyiket gyűlölni fogja a másikat szeretni; vagy egyiket eltűri és a másikat megveii. Nem szolgálhattok az Istennek és a mammonnak.“ (Máté 6. 24.) Aki tehát isten és a vagyon imádatát összeegyeztethetőnek tartja, Krisztussal keveredik összeütközésbe, mint a pápák, — „Krisztus helytartói.“ Ők tüntetnek az állam ellen, mert az nem szolgáltatja ki magát teljesen a papi fenhatóságnak, kívánja császárnak a mi a császáré, ami a Jézus véleménye szerint teljes joggal meg is illeti őt.

A passzív rezisztencia azonban kezd unalmassá is, meg terhessé is válni. Elvégre a történelem bizonyossága szerint a keresztyénség az egyházállam előtt is meglehetősen elterjedt és annak elveszítése után nem dőlt azonnal romba. Csakhogy nehéz a Vatikánból kivezető utat megtalálni. A kevésbbé zseniális ellenzők, minden diplomatikus szín mellőzésével, ki is mondják: a pápa nem jöhet ki „börtönéből„, mert elveszitené nimbuszát. A kimenetelt sürgetőök egyre szaporodó táborából azonban okosan visszavágnak: béküljön csak ki a pápa és király, éljenek jó barátságban s a tömeg tisztelni fogja mit tisztelte a világboldogító eszméket egyházi állam nélkül is hirdető Krisztust és tanítványait. És valóban az eszméért — még ha téves is — küzdő ember mindig méltóbb becsülésünkre, mint az eszméből élösködő. Azonkívül az agítáló világot bejárva buzdító Krisztus, Pál apostól stb. sokkal közelebb álltak az agítáló pápához, mint a csupán a Vatikán gyönyörű képeiben meg szobraiban gyönyörködő pápa. Belátta ezt már XIII. Leó is és ha az Inscrutabili dei consilio-ban erősen reklamálja is az egyházállamot, titkon már akkor szövögette a Quirinállal a béke szálait, midőn a forradalmi hangulat igen erős volt a római pápa ellen. Temérdek röpirat jelent meg korábban erről a kérdéstről. Az egyiknek szerzője Scalabrini piacenzai püspök volt. Mikor hosszabb utazásából hazajött, XIII. Leó igen szívélyesen fogadta és meg is kérte egyuttal, hogy egy füzetet őt napon belül való kiadásában legyen segítségére. A füzetnek a tárgya olasz királysággal való kiegyezés volt és főgondolatait maga XIII. Leó adta meg. A püspök az idő rövidségére és szükséges nyugodtságára hivatkozva igyekezett a megbízást magától elhárítani, az egyházfő egész tekintélyvel való fellépésének azonban mégis engedett, lakására sietett s az ő eszméivel annyira rokon gondolatokat fel is dolgozta. Az ötödik nap estélyén sajtó

alá került a füzet. XIII. Leó nemcsak a kefelenyomatot olvasta el, hanem saját kezüleg még javított is rajta. Amikor aztán Scalabrini püspök két nap mulva az „Osservatore Romano„-t, a kuria nagy tekintélyben álló lapját olvasta, azt hitte a gutta üti meg: az első helyen dühös vezércikket talált röpirata ellen, amelyről azt állították, hogy eretnek, szabadkőműves stb. a szerzője. Haragtól telve sietett a pápához, hevesen tiltakozott ezen eljárás ellen, kifejtete, hogy csunyábban bántak vele, mint egy néger király bánik rabszolgáival, a legélesebb szavakkal fakadt ki a cikkiró és mindazok ellen, akik etűrik, hogy egy püspök, a szent atya iránt tanusított engedelmessége fejében leghitványabb szidalmakban részesüljön. Leó zavartan igyekezett őt megnyugtatni és jogos boszankodásáért méltó jutalmat ígért. „Az én jutalmam — felelt a püspök — megvan már abban, hogy mindazt elmondtam szent-ségednek, amit elmondtam„.

A Vatikánban otthonos intrika a nimbusz megőrzése végett így akadályozza meg még a „csalhatatlan„ pápát is józan eszméi megvalósításában. A mű „fogoly“ tehát még beláthatatlan ideig lesz kénytelen önkéntes „börtönében“ maradni s apostoli agitálás helyett továbbra is a látványosságot képező fehér holló szerepét játszani.

Isten ígéje.

Király születésnapján.

Elmondattott a brassói ev. ref. templomban 1906. augusztus 19-én.

Zs: 23. r., 1—4. v.

Valóban királyhoz illő jelmondat e legszebb zsoldtár. Dávidnak, a koszorus királynak ajkán lebbent el először, annak, aki mesékkel határos történelmi időkben, az írások tanítása szerint, az Ur rendelkezésből a pásztorbotot királyi joggal cserélte fel. Majd visszatekintve az ő eltöltött egész életére, hátatelt lélekkel és gyermeki alázattal emelte fel lelkét a népek pásztora-hoz, az egek-egeire.

E szavak k testvéreim, bár réges-régen egy korouás fő ajakán lebbentek el, de mert egy hátatelt kebelből szállottak ég felé, ma is általános emberi értékkel bírnak. Elrebegeti ezt ma is az egész keresztyén világ, hogy: Az Ur az én pásztorem, azért semmiben meg nem fogyatkozom! Ha ősz királyunk, kinek ma születés évfordulója ünnepét üljük, végig tekint szép hosszú életén, bizonynyal az ő lelkén is megrezdül a költő király szent dalának akkordja. És e szent órában bizonynyal k. hallgatóim, mi is érezzük, hogy a nagy Isten az egekben legjobb pásztora a fejedelmeknek és népeknek.

Mert tőle nyerjük a testi és lelki áldásokat.

I. Óh bizony k. hallgatóim, ha széttekintünk most a nyári természet öln és látjuk a hegyek és

völgyek áldásait, amelyekben ez esztendőben is megadta az Ur hazánk népeinek a munka verejtéke után drága kegyelmi ajándékait, hogy beteljék a mi szánk eledellel és mi szívünk örömmel, — óh bizony ha látjuk mindazokat az áldásokat, amelyekben gazdag lett e föld: a koronás királytól le a könyöradományokból élő koldusig, minden lélek ajkára kell, hogy vegye az ígét: Az Ur az én őriző pásztorom, azért semmiben meg nem fogyalkozom. Igen a. f. az Ur jóságából kell erőt merítsünk mi is a jelenben és a jövőben egyaránt, mint ahogy tették a mi apáink nemzetségről-nemzetségre.

Azonban ker. a. f. a külső természet bűbajos határain túl nekünk keresztyéneknek van egy más mezőnk is, melynek kenyereből és vizéből halhatatlan lelkünk megelégtetik és vigasztalást nyer. Ez a mező az evangélium mezeje, amelyben kies kútforrások mellett az Ur az ő nyáját legelteti. — E kútforrásokhoz jöttünk el ma mi is, mert érezzük, hogy egyedül az Ur az, aki megelégtet, ő országol minden birodalmakon, ő oszt életet és ő tartja fenn azt, míg szent bölcsességének úgy tetszik. Igen, a bölcs Isten rendelte, hogy az ember, ember legyen, és ő intézte úgy, hogy aki a Krisztus evangéliumából megelégtetik, soha meg ne éhezzenek. A világ szerinti dolgokban mégis, óh mennyi földi ember lát inséget, nyemoruságot. . . És a földi ember ezért sokszor mondogatja: a gazdagság a boldogság!

Bizonynyal, akik a királyi palotákban lakoznak, azok nem ismerik ama pánczélos férfiut. — És mégis, minden világi jólét mellett is egy jó király boldog nem lehet, míg maga körül szegénységet lát. IV. Henrik francia királyról mondják, hogy egész életében azon fáradozott, hogy minden alattvalójának legalább vasárnap egy tyúk fájjon fazekában. A mi jó királyunk is hosszú uralkodása alatt sokszor beigazolta hazánk népei iránt érzett meleg szeretetét és boldog emlékü királynénkkal, ki a szegényeknek valódi őrangyala volt, bölcs kormányzásával és nemes áldozataikkal mindenha azon fáradozott, hogy az ország minden tagozata legyen boldog és még az utolsó kunyhóban is meglegyen az életfenntartó kenyér. Az uralkodó nemes példája pedig követőkre talált. És ha még e szép földön nem teljesen boldog is az ember, mert az egyetértés, egy célra törekvés lelke nem járta még át egészen a szíveket, a lelkeket, — mégis nagyot haladtunk az utóbbi időben országosan és városonként Kulturális fellendülésünk mellett nézzük csak az emberbaráti és jótékony intézeteket. Ime a szegényügy minden vonalon felkaroltatott. És hogy többet ne említsek, mint a gyermekmenhelyeket. Ime, miúgy Krisztus járna e földön. . . Ma már világosodik a sötétség felett és még azok is, akik eddig csak önző vágyaik távolába néztek, kezdik felfogni e történelmi nagy mondás értékét, mint a

jövő fejlődés zálogát: „Mindent a néppel, a népért!” A nemzet fogalma már nem zárkózik a 10 ezerek kiváltságos körére.

Ma kezd, mint millió' karu óriás, kibontakozni a magyar nemzet, hogy műveltségben, tueományban és a jellemerők megnyilatkoztatásában egyszer megpéldázza e szép földön: a szabadság, egyenlőség, testvériség fenséges tanait Oh, szép, ideális kor, jövel, utánad eped a nemzet jobbainak lelke!

Olyan áldással, mely az élő reménységben mind gazdagabb lesz, szentelte meg az Ur uralkodóknak 76-ik születésnapját. Megáldotta világi előmenetellel országait uralkodása alatt és megáldotta őt a bölcsességnek, az értelemnek, a látományoknak lelkével, hogy megismerje gazdag földi javai mellett, hogy egymagában e világnak minden dicsősége hiábavalóság. — Volt egy király mint meséli a rege — réges-régen gazdag és nagyhatalmu ur! Ki lakozott fényes palotában kincsei közt, sok hódolótól szolgálva. És volt egy pásztor, szegény, igénytelen ember. Ki lakozott erdő aljában, kis kunyhóban. És egyszer, amint alábocsátkozott a holdvilágos néma est, felgyult a királyi lakban a sok száz fényű világ és a király ült a palota ablakában, elnézett messze az erdőkoszoruzta hegyekre és hallgatta a pásztor furulyáját és elandalgott mélyen. majd némán sóhajtott: óh, ha én pásztor lehetnék! . . . És a pásztor ott az erdő sűrűjében nézte a királyi palota fényes ragyogását és ajka önkénytelenül rebegte: óh, ha én király lehetnék! . . . Nem a gazdagság teszi a boldog embert és nem is a szegénység a boldogtalant, magyarázza regénk. Hanem koldus és király igazán boldog csak akkor lehet, ha mindkettő szívében él az Isten félelem!

Ezért boldog az az ország, amelynek uralkodója élete céljául tüzi ki, hogy hogy népeinek anyagi jóléte mellett emelje minél magasabb fokra a lelki műveltséget, hogy viruljon a tiszta erkölcs, az élő hit, a törvény tisztelet és ember szeretet!

Felséges királyunknak ismerjük uralkodói jelmondatát: Bizalmam az ősi erényben! — E jelmondatot ő elsősorban mindig magán alkalmazta, ezért vált ő Európa leglovagiasabb uralkodójává. Őtet e jelmondattól semmi el nem térítette és bizony nyal ehhez neki lelkierőt a jó Istenbe helyezett élő hit adott, mert Dávid királylyal ő is vallotta: Az Ur én nékem őriző pásztorom.

II. És mert vallotta a legnagyobb igazságot: az isteni gondviselést, megtalálta annak irányítását is, mint a zsoltáriró király és bizony ságot tett életében, a gondviselésben való megnyugvásában arról: hogy ő vezet engemet az igazság ösvényein.

A. f! az isteni gondviselést mindnyájan tapasztalhatjuk a mi életünkben is, ha magunkat az Ur vezetésére bizzuk. És ha megfigyeljük e világ fiainak

Egyháztársadalmi élet.

Meghívó

a marosi egyházmegyei Egyházi Értekezlet fiók-köri Elnökségeihez, a marosi egyházmegyébe kebelezett egyházközségek Lelkészeihez s az egyházmegyei ért. Választmány igen tisztelt tagjaihoz intézve.

Értesítjük a fentemlített kedves atyafiakat arról, hogy marosi egyházmegyénk egyh. értekezleti Választmánya f. évi szept. hó 6 án reggel 9 órakor Maros-Vásárhelyt, az egyházmegye tanácstermében ülést tart.

Tárgyak: 1. Az egyházmegyei fiók-körök működésének számbavétele. (Előadó Tóth László ny.-karácsonyfalvi lelkész.) 2. Az egyházmegyébe kebelezett any-, társ-, leány- stb. egyházközségekben teljesített egyháztársadalmi munkásságról szóló lelkészi jelentések előterjesztése, (Előadó: Tóthfalusi József m.-vásárhelyi lelkész.) 3. Pénztárnoki jelentés, ezzel kapcsolatban a múlt évi számadások ellátása, jövő évi költségvetési előirányzat előkészítése, s a tagok számbavétele. (Előadó Molnár Lajos harasztkeréki lelkész.) 4. Az őszi közgyűlés idejének, helyének és tárgysorozatának megállapítása. (Előadó Csontos Olivér e m. gondnok, világi elnök és Kovács László koronkai lelkész.) 5. Indítványok.

Felkérjük a fiókkörök elnökségeit, hogy körük működéséről szóló és lehető részletesen tájékozó jelentéseiket Tóth László ny.-karácsonyfalvi lelkész aához; lelkész aait pedig arra kérjük, hogy egyházközségeikben kifejtett munkásság eredményeit jelentésbe foglalva (vallásos felolvasások tartása, ev. ref. egyháztársadalmi intézmények u. m. temetkezési, női, ifjúsági stb. egyesületek, gazda-körök, szervezése) f. é. szept. 4-ig Tóthfalusi József m.-vásárhelyi lelkész aához, tapasztalataik, véleményeik kíséretében, részletes ismertetés kapcsán, beküldeni seiveskedjenek.

Maros-Vásárhelyt, 1906. évi aug. hó.

Tóthfalusi József,
eh. alelnök

Csontos Olivér,
vil. elnök.

Tóth László,
eh. titkár.

H i r e k.

— **Kérelem.** Teljes bizalommal felkérem az evangyéliomi ügy, különösbbe az evangyéliomi irodalom barátait, sziveskedjenek a „Keresztyén Népbarát” naptárba szánt kézírataikat hozzám mielőbb elküldeni. Ugyancsak felkérem mindazokat, kik hajlandók naptárunkból terjesztés végett bizományt vállalni, tudásák velem lehetőleg e sorok olvasása után azonnal, hogy annak idején a 907-re szóló naptár-évfolyamból hány példányt küldessenek. Szintén kérem egyidejűleg megírni azt is, hpgy e naptár mellett volna-e még szükségük olcsóbb — 30 filléres — evangyéliomi naptárra; mert ha elegenden jelentkeznek, gondoskodni fogunk olyanról is. Tisztelettel Karczagon, 1906. évi augusztus hó 27-én. A „Magy. Biblia és Ev. Irtat

Terjesztő Társ.” Alap Kezelősége részéről Nadasdi József, alapkezelőségi titkár.

— **Gyászír.** Özv. B o k a Györgyné szül. Kovács Zsuzsánna holtmarosi ev. ref. papné életének 52-ik évében, két évig tartó kinos szenvedés után f. évi augusztus 30-án reggel 8 órakor csendesen elhunyt. A jóságos Isten adjon a sokat szenvedett testnek az anyaföldben csendes pihenést, lelkét idvezítse az égben! A jók és igazak kegyelele öröködjék siri álma felett.

— **A hajduböszörményi ünnepekről.** 1. A „Magyar Protestáns Irodalmi Társaság” és a „Tiszántuli Ref. Egyházi Értekezlet” Hajduböszörmény városa és a hajduböszörményi reform. egyház együttes meghívása folytán ez évi közgyűlését Hajduböszörményben tartja, mely alkalommal a „Magyar Evangéliumi Belmissiói Egyesület” is összejövetelt tart. A jelentkező tagok elszállásolásáról s a vasutól a városba szállításáról a helyi rendezőbizottság gondoskodik. Felkéretnek tehát a tisztelt tagok, hogy f. évi szeptember hó 10-ig a hajduböszörményi ref. lelkészi hivatalhoz címzett tudósításukban sziveskedjen jelezni, hogy Hajduböszörménybe melyik vonattal érkeznek s kívánják-e, hogy elszállásolásukról gondoskodva legyen.

2. A fentemlített testületek elnöksége a keresk. miniszteriumnál közbenjárt, hogy a gyűlésre utazó tagok a M. Á. V. vonalain kedvezményes jegyet nyerhessenek. Az igazolványokat a helyi ref. lelkészi hivatal fogja idejében kézbesíteni.

3. Szeptember hó 29-én este 6 és fél órakor a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság közgyűlése a városház nagytermében, ugyanakkor a Tiszántuli Ref. Egyh. értekezlet közgyűlése a főgymn. nagytermében.

4. Szeptember hó 29-én este 8 órakor ismerkedési estély lesz a Beregszászi-vendéglő termében.

5. Szeptember hó 30 án reggel 8 és fél órakor gyülekezés a városháza földszinti tanácstermében, ahonnan a tagok együttesen mennek a közelben eső Kossuth téri templomba, hol az ünnepi istentiszteletet 9 órakora a M. P. I. T. és a T. T. R. E. É. együttesen tartják.

6. Ugyanazon napon templom után a Bocskay-szobor leleplezésének ünnepe.

7. Ugyanazon napon déli 2 órakor a város által adandó társasbéd a régi hajdukerületi székház nagytermében. Az ebédjegyet a vendégek az étkezőhelyiségben helyükbe hordva veszik át.

8. Ugyanazon napon délután 4 órakor a Magyar Ev. Belmissiói Egyesület összejövetele a városháza nagytermében.

9. Október hó 1-én reggel 9 órakor a M. P. I. T. és T. T. R. E. É. együttes diszgyűlése a Kálvin-téri templomban.

Ugyanazon napon 12 órakor a ref. egyház által adandó bucsuebéd a régi kerületi székház nagytermében.

11. A részletes programot a tagok saját egyesületüktől külön kapják.

Hajduböszörmény, 1906. augusztus 23.

A hajduböszörményi rendező bizottság.

De bárkinek további felvilágosítást nyújt lapunk szerkesztősége is.

— **Mulatság.** A marosvölgyi ifjuság f. hó 19-én Toldalagon, a református iskolában az egyház pénztára javára műsorral egybekötött táncmulatságot rendezett. A magas színvonalon álló műsor igazi lelki élvezetett nyújtott a jelenlevő közönségnek. Az erkölcsi sikeren kívül nagy volt az anyagi siker is, amennyiben 104 korona jövedelem fordítottatik tisztán az egyház pénztára javára. Nyilvános nyugtázás végett közöljük a felülfizetők névsorát: gróf Teleki Domokos 50 K, Csekme Ferencz 5 K, Gyalui K. Ferencz 5 K, Farkas Jenő 5 K, Incze Gábor 5 K, Keresztes Lajos 2 K, Kacsó Béla 3 K, Demián László 2 K, Mózes András 1 K, Réhner János 1 K, Schrámek Károly 1 K. Fogadják a nemes szívű adakozók a rendezőség részéről a hálás köszönetet.

— **Vélemény a siménfalvi ev. ref. templomi orgonáról.** Csioflek testvérek brassói orgona építő czég a siménfalvi ev. ref. templom részére egy nyolcz (8) változattal ellátott orgonát szállított, melyet a mai napon a nevezett egyház előljáróságának felkérésére át- és felülvizsgáltam, s arról a következő véleményt adom: 1. Az orgona nem új, hanem — a kölcsönös szerződés szerint — újított. Van benne 8 változat, és pedig: fuvola 8, flute 4, vezérszólam 4, salycional 4, nyolczad 2, félnyolczad 1, quint 1, kevert 2 soros. 2. Az orgonatest csinos, izléses, modern formában átalakított. A gépezet erős, tartós, biztos, zajtalanul működő és a kellő rugalmassággal bír. 4. A változatok arányosak, összhangzók; a hang tömör és kellemes. Általában az egésznek jellege (charakter) a változatok beosztása szerint igen szépén van kidomborítva. Hangolása tiszta. 5. A fuvó megfelelően bőrzőve, biztosító szeleppel ellátva egészen jó, tartósnak ígérkező. Ezek alapján nevezett Csioflek czégtől az orgona átvehető. Siménfalva, 1906. augusztus 22. Baczó Lajos, betfalvi ev. ref. pap. Szász Károly, siménfalvi ref. pap.

— **Történelmi ereklye.** A székelység önvédelmi harcának becses történelmi ereklyéjét találták a napokban Kézdivásárhelyen. A Rudolf-kórház telkén a vízvezeték ásása közben egy körülbelül egy méter és hatvan centiméter hosszúságú sima rézágút emeltek ki a homokos talajból. Az ágyucső minden díszítés nélküli s a zöld patina bevonta egész hosszúságában. Az ágyutalpra járó két tengely, valamint az ágyucső felületén levő két fogantyú teljesen épek. Különös érdekessége a talált ágyucsőnek, hogy Gábor Áron, a „székely ágyuhős” néven tisztelt 48-as tüzérőrnagy készítményeiből való s egykoru tanuk határozottan állítják annak hitelességét. A leletet, mely eddigelé az első ilyenmü félszinre került ágyú, megszerzik a Sepsiszentgyörgyön levő Szykely Nemzeti Múzeum számára. A bécsi arzenálban és a moszkvai czári múzeumban állítólag van a Gábor Áron-féle öntött rézágúkból, de Magyarországon a kézdivásárhelyi lelet az első.

Hirek az országból

— **Washington szobra Budapesten** Az amerikai magyarok adományából, szobrot állítanak Budapesten Washington Györgynek. A szép eszme az Országos Nemzeti Szövetségé, a melynek kérésére a főváros vállalta el a leleplező ünnep rendezését. A szobor ünnepies leleplezése és átadása szeptember 16-án délelőtt fog végbemenni.

— **Elhunyt író.** Thury Zoltán jőnevű magyar író. hosszabb szenvedés után Budapesten meghalt. Az elhunytat özvegye és négy árvája siratja. Temetése szerdán délután ment végbe. A főváros ingyen sirhelyet ajánlott föl a Kerepesi-uti temetőben. A temetésen az „Otthon”, az „Országos újságíró egyesület” és a V. H. O. Sz. képviseltette magát.

— **A tisztviselők első fizetési fokozatának betöltése.** Augusztus 23 tól kezdve egészen e hónap 27-éig a pénzügyminiszteriumban Popovics pénzügyminiszteri államtitkár elnöklésével tanácskozás folyt a tisztviselők első fizetése fokozatának betöltése kérdésében. A tanácskozásokat e kérdésben 27-én véglegesen befejezték, amennyiben megállapították azt az időt, mikor a tisztviselők első fizetési fokozatának betöltését megkezdik. Egyszersmind megállapodás történt arra nézve is, hogy a rangosztályok első fizetési fokozatában hány állást szervezzenek.

— **Új államtitkár.** A hivatalos lap közelebbi száma közli, hogy ő Felsége, Tóth János országgyűlési képviselőt a magyar képviselőház háznagyát vallás- és közoktatásügyi államtitkárrá nevezte ki. Tóth János kinevezése folytán a képviselőház háznagy állására komoly jelöltként Leszkay Gyula országgyűlési képviselőt emlegetik.

— **Szobor leleplezés.** E héten, hétfőn leplezték le nagy ünnepek közepe Szegezen Klauzál Gábor szobrát. Az ünnepeken a kormányt Szerényi államtitkár képviselte. Jelen volt Bánffy Dezső báró is.

— **Iskolából kitiltott földgömbök.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter „Die Erde.” Herausgegeben von J. Felkl in Prag, továbbá „Die Erdkugel nach dem neusten Quellen bearb. Georg. artist. Aust. v. Ernst Schotte in Berlin” — feliratu földgömböket részint a magyar közjogba ütköző, részint fogyatékos és elavult tartalmuk miatt az összes magyarországi iskolákból kitiltotta.

Egyházi és világi irodalom.

E róvatban csak a hozzánk beküldött egyházi és világi irodalmi művek ismertetésével fogunk foglalkozni.

A Sárospataki Lapok dr. Bartók György püspök könyvéről.

Vallás és Élet. Egyház és Állam. Irta dr. Bartók György püspök. Külön lenyomat az Erdélyi Prot. Lapból. Ár 1:50 kor. Kolozsvár, Sztupjár István könyvnyomdája. 1906. Ilyen címmel jelent meg az erdélyi egyh. ker. tudós püspökének a nev. lapban közrebocsátott gondolatai, töprenkedései, nézetei, figyelmeztető, eszméltető tanácsai. Különösebb elisme-

életét, kik járnak önállóan a maguk által választott téveleg utakon, apasztalni fogjuk, hogy mily hamar letévednek az igazság utató, mert megtéveszti őket szívüknek áltatása. A mi köztársadalmunknak bajai is onnan támadnak, hogy sokan inkább szeretik e világnak hiábavalóságait, mint az Istent — Ha akarjuk azért a közjólétet és a békességet a mi sorainkban, így kell imádkozzunk mi is: Uram, taníts meg a te utaidra és vezess az igazság ösvényein.

Ha egy kisebb város minden polgára az egyéni családi és köz-boldogságért mindig elméjében kell forgassa szent igénk szavait; mennyivel inkább egy fejedelem, kinek tetteitől függ milliók boldogsága. Óh bizony, a királyok mennyből kell kérjenek bölcseséget, hogy az vezesse őket az igazság, jog és népjólét ösvényein.

A mi jó királyunk Isten bölcs gondviselésére bizta életét uralkodása minden idejében, ezért ő soha az Ur előtt meg nem szégyenült. Igaz szívvel szeretete daliás magyar népét és uralkodott felette azon kormányzók utmutatása mellett, akiket az Ur rendelt melléje. Így történt azután k hallgatóim, hogy szép magyar országunkon sok dolgok elmúltak és mások megújultak egy boldogabb szép jövő reményére. — Az új idők e negyven éve alatt pedig védangyalunk volt a már boldog emlékü jó királynénk, aki egyszer így szólott: sok csapást elbírt a szívem, de ha a magyar nemzet szeretetét elvesztenők, ez lenne az én halálom! — Óh Uram, az emlékezet és élő hit lelkével kérünk e szent órában, nyujtsd hosszúra bölcs királyunk életét, hogy uralkodjon népeiden a te nevedért atyai szeretettel!

De te vezesd Uram nemzetünk kormányait is, hogy járjanak a te ösvényeiden! Mert a lelkek óhaját, a népek boldogságát a kormányok bölcsesége irányíthatja. Nagygyá nemzet csak bölcs vezérek mellett lehet. Nagy jellemek életpéldája többet ér a törvény-nél, mert a törvény magában holt betű, de az élő példa élő törvény: az Isten szava az emberben. Óh Vajha Istennek lelke szeretne mindnyájunkat az igazság ösvényein. A nagy vezérek bölcs példája vezetné sorainkban a tévedőket igazságra, a kételkedőket bizonyosságra, a bűnösöket bűnbánatra, a lázongókat békére! Akkor az Ur lenne a mi erősségünk és mi semmiben meg nem fogyatkoznánk, mert miénk lenne az ország, a hatalom és rajtunk semmi külső hatalmasság nem diadalmaskodhatna. Akkor nem remegne a mi szívünk.

III. Még ha a halál völgyének árnyékában jár-nánk is. Mert Dávid királylyal megtapasztalnók: „Hogy te uram velem vagy, a te vesszöd és botod megvigasztal.”

Emlékezzetek, Dávid király az Ur kegyeltje volt, mégis neki a bánat völgyébe alá kellett szállania, egyszer Saul üldözé, máskor öreg korában saját fia,

Absolon tört élete ellen. De a bánat szövevényeiben is az Ur volt az ő utainak vezére és őt semmiben megfogyatkozni nem engedte, sőt a fájdalmak völgyében fakadt fel hárfáján a szent zsoltár: „Uram a te vesszöd megvigasztal!”

A. f. az Istenben bíró lélek ma is tapasztalni fogja a fájdalmak között az isteni vigasztalás örömet. Tudom, kedves hallgatók, ti is szenvedtetek mindnyájan; kérдем azért, fájdalmaitok között éreztétek-e az Istenbe helyezett bizalom örömet?

Jó királyunk szive is megmértetett. Oh, hosszú életévei alatt mily sokat vesztett! De egyet el nem vesztett mégis: Issten félelmét! A ki Istenben bizik, bizony a f. meg nem csalatkozik!

Szép hazánkban sok ezer keresztyén templom ég felé emelkedő tornya bizonyítja, hogy ez ország keresztyén ország. népének jelszava az Isten félelme. E mi anyaszentegyházunk is a benne élő igével a krisztusi kösziklán nyugszik és a mohácsi vész viharai után lett élőkövekből felépítve Isten keze által, hogy általa feltámadjon halottaiból a haza. Sirok felett jár testvéreim az örökélet angyala és kezében fénylik harsonája! Bánat tengerében nyílnak meg testvéreim a szívek. A halál völgyének árnyékában tanuljuk meg, mi az Isten félelem!

A magyar nemzet járt már sokszor a halál völgyében. Jó királyunk is ismeri az élet kálváriáját. Istennek legyen hála, hogy diadalmaskodott a nehézségeken! És legyen áldott az Ur neve, hogy ezer év után is él és virul magyar hazánk! Óh uram, ha te velünk vagy, nem félünk, ha a halál völgyének árnyékába állítod is a magyart! Ámen.

Péchy Árpád,
ev. ref. lelkipásztor.

Keressétek először az Istennek országát és annak igazságát és mindazok megadatnak néktek.

Máté 6, 33.

Mikor felállatok imádkozni, megbocsássatok annak, ki ellen valami dolgotok vagyon; hogy a ti menyői Atyátok is megbocsássa néktek a ti vétkeiteket.

Márk 11, 25.

Kedvesek az Urnak a kik őtet félik és a kik biznak az ő irgalmasságában.

147. zsolt. 11.

Kivánatosabb a jó hírnév nagy gazdaságoknál; ezüstnél a kedvesség jobb.

Péld. 22, 1.

Isten országa minden időben álló ország és az ő uralkodása megmarad minden nemzetségről nemzetségre.

1. Sám. 2, 9.

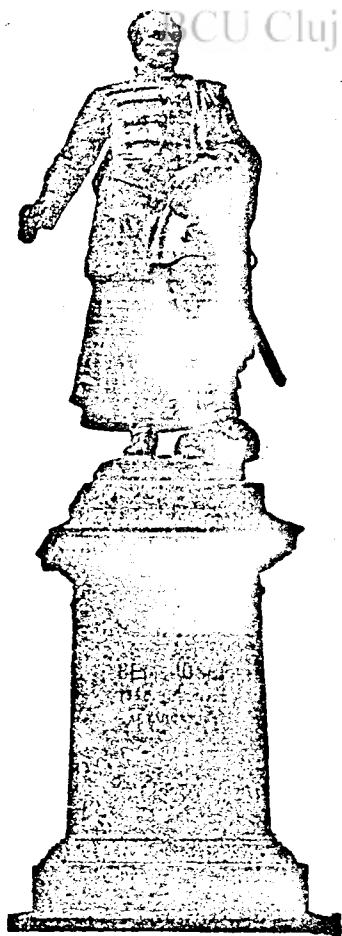
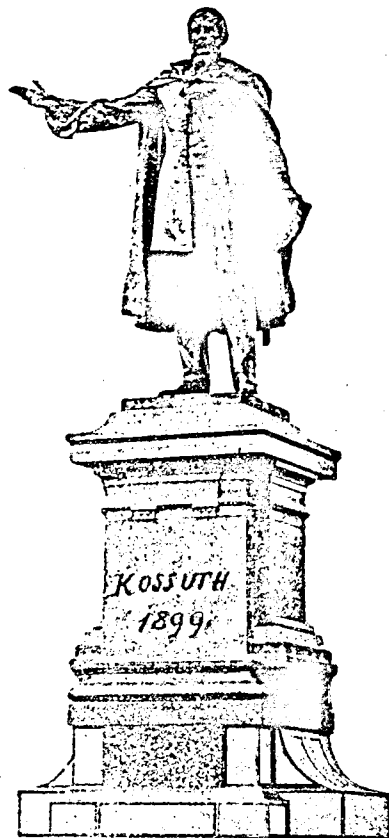
Maros-Vásárhely szobrai.

Maros-Vásárhely azon városok közé tartozik a melynek polgárai hazafias érzelmei révén országos hírnévre tettek szert. Valóban évszázadok történetét forgathatjuk végig s ott látjuk mindenütt Maros-Vásárhely székely népét mindenütt hol tenni, áldozni kellett a hazáért s magasrendű nemzeti érdekeinkért.

Annál nagyobb örömünkre szolgál ennek elismerése, mert e város lakosságának többsége kálvinista magyar ember, nyakas, szilárd elhatározású, tántorithatlan.

A város hazafias érzületének, s egyuttal nemzeti kegyeletének tanubizonysága a gyönyörű főtéren elhelyezett két művészi alkotás: Kossuth Lajos és Bem József szobra.

Hogy ki volt Kossuth? Azt magyar embernek nem kell tanítani. Magyar történelmünk egyik legnagyobb alakja. Az új és eljövendő Magyarország megteremtője.

A második szobor a Bem József szobra. Hát lehet-e magyar a ki a *Bem apó* hírét ne ismerné. Híres altábornagy volt s az 1848–49-iki szabadságharcz hőseinek egyike. 1795 ben, Tarnowban született; az 1831-iki lengyel forradalomban mint a tüzérség főparancsnoka fontos szerepet vitt. Az osztrák forradalmi mozgalmak letörése után hozzánk jött, hogy a magyar szabadságnak ajánlja fel szolgálatait. Kossuth tábornokká nevezte ki s Erdély visszahódítását nyerte feladatául. Küzdelmei, harczai dicsőségek emlékekben is. Nagyobb ütközetei Erdélyben: a piskii és segesvári csaták. Törökországban halt meg.

A magyar nemzet kegyelme Maros-Vásárhelyt állított szobrot számára.

rést érdemel már maga az, hogy az egyházunk és iskolánk sora felett meleg szívvel örködő vezérférfit a sajtót is igénybe veszi eszméinek terjesztése végett s odaát a naponként izzadó munkások közé s hinti a magot, ha egyrészt az utszélre vagy sziklás, tövises helyre hull is. Bölcs dolog volt, hogy elmékedéseit az egyházunkat és iskolánkat, a vallást és az államot mélyen érdeklő s most felszínre jutott nagy kérdések felett, nem hagyta ott az Erd. Prot. Lap hasábjai közt, hanem összegyűjtve, terjeszti azokat az egész országban, hogy mások is lássák az ő nemes lelkének nyughatatlankodásait, tűnődjenek, tervezzenek s ha a lélek úgy parancsolja, gondoljanak nagyot, üdvöset egyházunk építése végett. Akik hallották dr. Bartók püspököt a zsinaton, azok előtt már nem újak az ő összegyűjtött elmékedései; alapjukban és lényegükben legalább nem; de azokra nézve is rendkívül tanulságosak és emlékeztetők.

Dr. Bartók bizonyos irányt képviselt a zsinaton, férfian, nagy erővel. Sokan nem értették, sokan félreértették, de ő ment a maga útján s mire a zsinat vége felé jutott, az ő eszméi már kamatozó talantumokká lettek s tisztelőinek tábora megerősödött. Kivánatos, hogy így legyen a művével is, amely 4 részre oszta, 18 cím alatt a következő tételeket fejtegeti: 1. Az ember szellemi világa és az eszmék. 2. A vallás. 3. A vallásos nevelés. 4. Egyház és állam. 5. A ref. egyház és az állam. 6. Az egyház és az állam jogi fogalma. 7. Egyház és állam viszonyai nak jogi fogalma. 8. Egyház és iskola. 9. Az iskola. 10. A papság. 11. Az állam és a klerikalizmus. 12. Tudomány-egyetemek és theol. fakultások. 13. A theologia róm. katolikus és protestáns szempontból. 14. Állami és felekezeti közoktatás. 15. A közoktatás mint állami feladat és az egyházak. 16. Az állam és egyházi vagyon. 17. Az állam jogai és kötelességei az egyházi vagyonnal szemben. 18. Az egyházi vagyon tulajdonosa. Magok e címek hatalmas bizonyságok a dr. Bartók püspök vezérkari hivatottsága mellett, a szempontok pedig, a melyekből ő ezeket a kényes nálunk újra igen alkalmiakká lett kérdéseket tárgyalta, minden tiszteletre méltók. A nemes jogérzet és a szabadság és egyenlőség szent elveinek nagybecsülése sugárzik ki valamennyi elmékedésből s nagyon kívánatos, hogy mennél többen olvassák, hányják-vessék az itt felvetett és méltatott kérdéseket — egyházunk javára és dicsőségére. Alkalmilag visszatérünk e műre, addig pedig tisztelettel üdvözljük a szerzőt.

Egy istenfélő, kegyes ember.

Irtá: Sóváradi Váradi Albert.

Egy igazi keresztyén embert akarok bemutatni olvasóimnak Csatkai Antal uram képében. Olvasóim elébe állítom követendő példaképen.

Szülei szegények, de istenfélő buzgó keresztyének voltak. A nádfeleles kis viskóban oly kincsek voltak birtokában, melyet „a rozsdá és moly meg nem emészt s melyet a lopók ki nem ásnak”. Ez a drága kincs: a hit volt. Maga az ifju Csatkai mondja:

Abban a kis házban, a melyben születtem,
Hol szerető szülők örködtek felettem,

Abban a kis házban a hit lángja égett,
Számüzve volt onnan a gonoszság, vétek,
Ott neveltek engem abban a szent hitben,
Hogy a magas menyben van egy örök Isten.

Igy nevedett már gyermekkorában istenfélemben, hitben, szeretetben.

Szülei szegénységük miatt iskolába sem járathatták. Szűkösen jutott ki nekik a mindennapi kenyérből. És mégis boldogok voltak. Soha sem zúgolódtak, soha sem panaszkodtak sorsuk ellen.

Nem járt iskolába és mégis tudott olvasni. Talán lesz valaki, aki el sem hiszi. Pedig úgy történt. Saját iskolájába tanulta az olvasás mesterségét. önzorgalmán, sok fáradtsággal. Csodálatosképen.

Ugyanis már sokaktól hallotta, hogy mily sok szép, nemes és szent dolgok vannak egy könyvben, a „Bibliá”-ban megírva, melyek a szenvedések közt vigasztalást, a megpróbáltatások között erőt, kitartást nyújtanak a szenvedő emberi kebelnek. Melyek enyhét, felujulást adnak az eltörődött szívnek, léleknek. Ezek után vágyott, sóvárgott az ő lelke is. Fájt neki, hogy ő nem tud ezen üdítő forrásokhoz járulni, mert ő nem tud olvasni. Egy ideig úgy segített az ő baján, hogy mindig hiven járta a templomot, hol aztán „legeltette őt az Úr, az igének gyönyörűséges mezején.” Szabad óráiban összeült szomszédjával, ki írástudó ember lévén, felolvasott neki a „Bibliá”-ból. De jobban esett volna neki, ha ő maga olvashatta volna a szent könyvet. Ez vezette őt azon gondolatra, hogy tanuljon meg olvasni. Beszerzett hát egy Ábécét és egy „Bibliá”-át, s az ő jószívű szomszédjának segítségével elkezdett tanulni. Ez lassan és meglehetősen nehezen ment, de célját elérte. Azóta mindig, amikor csak ideje engedte:

Kis lakában csendesen bibliázott,
S lelke az Úr mezőit járta:
Hogy megfürödjék mennyei virágok
Gyöngyharmatába', himporába' . . .

Majd házas ember lett. S gyönyörűség volt kis családját nézni Csatkai uramnak. A hit és szeretet volt ékessége a házaspárnak és gyermekeknek. Örömtől duzzadó kebellet tekintett mindenki a boldog kis családra. Boldog, valóban boldog volt a kis családnak minden egyes tagja. Minden vasárnap a templomban lehetett látni a kis családot a boldog családfővel. De nem megszokásból jártak ők ide, hanem lelki szükségletük kielégítése végett. Nem farizeuskodva, hanem buzgón imádkozva. Ily érzések között:

„Ünnepi harangszó,
Vagy a szívem vágya,
Ha bevon, ha bevisz
Az Isten házába:
Imádságomat én
Soh'se szedem szóra . . .
Hosszú „olvasó”-ra!

Valóban! Nem gépiesen hanem szívből, lélek-
ből imádkoztak.

S milyen megható volt látni az édes családi
otthonban, a mint az édes anya gyermekeket imád-
kozni tanítja, az édes apa pedig oktatja:

„Csak imádkozzatok édes kis fiaim,
Az imádság áldás, az imádság élet;
Míg a jó Istennel szóba merünk állni:
Minden gonosz ellen lelünk menedéket.
Addig a világ, ha ellenünk fordul is:
Nem vagyunk magunkra . . .

Velünk van az Isten az imádságunkba:
Csak imádkozzatok édes kis fiam,
Az imádkozótól messze jár a vétek,
Igaz imádságban megtisztul a lélek.“

Valóban irigy szemmel nézték a faluban a bol-
dog kis családot.

Csatkai Antal megelégedett volt:

Nem irigylem gazdagságát
Senkinek a világon,
Szegény vagyok, de kétség, gond
Nem zavarja az álmom'.
Nem vágyódom a magasba,
Kielégít kis köröm,
Itt is nyílnak szép virágok
S kínálkozik sok öröm.
A kincset, hirt, fényes állást
Másoknak add Istenem,
Szegénység, hit és szerénység,
Ezek valók énnekem!

(Vége köv.)

A Dr. Schmidt G. főtörzsorvos és physikus által
feltalált hires

FÜL-OLAJ

megszüntet gyorsan és alaposan időközi **süket-
séget, fülfolyást, zúgást és nehézhallást** meg idült
esetekben is. Ára üvegenként használati utasítás-
sal 2 frt. Kapható **Cebreczenben, Kossuth-utca 8.
szám** az „Arany Egyszarvu“-hoz című gyógy-
szertárban.

Agrár takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhelyt.

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor.

Fióktintézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gyergyó-
szentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda,
Parajd, Sz.-Udvarhely és Székely-Keresztur.

Van szerencsénk értesíteni, hogy Széchenyi téri
intézeti házunk földszinti sarokhelyiségében külön

Bank és Pénzváltó-üzletet

létesítettünk, melynek üzletköre a következő:

1. **Értékpapírok, idegenpénzek** és érmek vétel és eladása.
2. **Tőzsdei megbízások** teljesítése.
3. **Sorsjegyek eladása letétjegyre** csekély foglaló lefizetése ellenében, a fennmaradó vételért az intézet mérsékelt kamat mellett kölcsön adja, — akár pedig egyenlő havi **részletfizetésre** is. — Az első részlet lefizetése után a sorsjegyekre eső nyereség már a vevőt illeti.
4. **Sorsjegy igérvények** kibocsátása minden huzásra.
5. **Árfolyam veszteség elleni biztosítás.**
6. **Kisorsolt sorsjegyek** és egyéb sorsolt érték-papírok beváltása.
7. **Előlegek nyújtása értékpapírokra** a legmérsékeltebb kamat mellett.
8. **Osztálysorsjegyek előrusítása.**
9. **Takarékbetétek átvétele** könyvecskékre, folyó és cheque számlára.
10. **Szelvények beváltása** és új szelvényivek beszerzése.
11. **Utalványok és hitellevelek kiállítás**a bel- és kül földi piacokra.
12. **Letétek.** Elfogadunk értékpapírokat, okmányokat kezelésre vagy lepecsételt csomagban megőrzésre mérsékelt díj mellett.
13. **Magánpénztárak (Safe deposit)** Értékpapírok, okmányok, ékszerek, végrendeletek stb. tűz- és betörésmentes megőrzésére szolgáló rekeszek olcsó díj melletti bérbeadása.

1. **Költségmentes megvizsgálása** sorsjegyek és mindennemű sorsolás alá eső értékpapírok huzásának.

15. **Kivándorlótól érkező** pénzek, utalványok és chequek legolcsóbb beváltási helye.

Foglalkozunk egyáltalán mindazzal, a mi a bank és pénzváltó üzlet körébe vág és szívesen szolgálunk felvilágosítással és utbaigazításokkal.

A pénzváltó üzlet hivatalos órái:
délelőtt 8—1 óráig
déltán 3—6 óráig.

Agrár Takarékpénztár Részvény társaság
Maros Vásárhelyt.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMESES IZŰ TERMÉSZETES
HASHAJTÓSZER.

„VASÁR NAP“

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES HETILAP,

— AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET EGYHÁZI ÉRTEKEZLETÉNEK KIADÁSA. —

Szerkesztik : Tóthfalusi József ref. lelkész és Paál Gusztáv ref. koll. tanár, Maros-Vásárhelyt.

Mi a „Vasárnap“ célja ?

A „Vasárnap“ célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és olvasni szerető magyar és első sorban erdélyi református magyar véreinknek komoly irányu, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének; megismertesse teendőivel, hogy azok teljesítése által igaz keresztyén magyar ember lehessen.

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnapra“ ?

A „Vasárnap“ előfizetési díja egész évre 4 korona, félévre 2 kor., negyedévre 1 korona. Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap“ kiadóhivatala címére Maros-Vásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. címre elküldjük. A megrendelést czélszerűen eszközölheti mindenki a maga illetékes lelkésze útján is, a ki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni.

Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elé.

A „Vasárnap“ jutányos áron hirdetések is elfogad.

Ha a szép Maros-Vásárhelyen ügyes bajos dolga, akad ne mulassza el megtekinteni

az ev. ref. Kollegiumi könyvkereskedést

hol az irodalom legújabb termékei állandóan raktáron vannak, ép úgy szakmunkák mindenféle nyelven, imakönyvek egyszerű és pompás diszkötésben, ifjúsági könyvek, folyóiratok stb. Bárhol és bárki által hirdetett mű legrövidebb idő alatt — portómentesen — megrendelhető.

Papíráru raktáram a legragycsb, hol olcsó pénzen jó árut kap a t. vevő, mert 100 levélpapír és 100 boríték csinos dobozban csak 60 kr., amelynek eddig 1 frt. 60 kr. volt az ára. — 500 fircm fehér irodai papír 2 frt 20 kr. 500 iv fogalmazó papír 1 frt 40 kr. Pecsétviasz, tinta, itatós papír, irónok és számtalan e szakmába vágó, de itt fel nem sorolható cikk a legolcsóbban beszerezhető.

Nagy gondot fordítok tanszerekre és tankönyvekre, népkönyvtárakra, havi részletfizetésre. Jó és olcsó! ez a jelszó. — Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Az ev. ref. kollegiumi könyvkereskedés

MÁRVÁNYI ARTHUR Maros-Vásárhely, Főtér Bál-ház.

ADI ÁRPÁD

❖ KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZE ❖
MAROS-VÁSÁRHELY SZÉCHENYI-TÉR.

Ajánlja két nagy gyorsajtóval,
két amerikai gyorsajtóval, lyukasztó
és több segédgéppel, valamint a leg-
modernebb új betűkkel jól felszerelt

könyvnyomdáját

minden e szakba vágó munkák gyors
és izléses elkészítésére, feltűnő olcsó
árak mellett. —————

Vidéki megrendelések azonnal esz-
————— közöltetnek. —————